

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

8 Δεκεμβρίου 2021

**Παρουσίαση Έκδοσης «Άπαντα Κωνσταντίνου Σπυριδάκι: Μελέται,
Διαλέξεις, Λόγοι, Άρθρα» στο Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας**

Το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας διοργάνωσε τη Δευτέρα, 6 Δεκεμβρίου, στο Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας, εκδήλωση για την παρουσίαση της έκδοσης «Άπαντα Κωνσταντίνου Σπυριδάκι: Μελέται, Διαλέξεις, Λόγοι, Άρθρα» στο Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας. Η έκδοση υπήρξε αποτέλεσμα συνεργασίας του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών με τις εκδόσεις «Εν Τύποις».

Η εκδήλωση περιλάμβανε χαιρετισμούς από τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, δρ Κυπριανό Δ. Λούη, τον υιό του αείμνηστου Κωνσταντίνου Σπυριδάκι, κ. Ανδρέα Σπυριδάκι και τη Διευθύντρια του εκδοτικού οίκου «Εν Τύποις», κα Βούλα Κοκκίνου. Την έκδοση παρουσίασε ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομος Προδρόμου. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, το Μουσικό Σχολείο Λευκωσίας ερμήνευσε τραγούδια.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, δρ Κυπριανός Λούης στον χαιρετισμό του ανέφερε ότι ο Κωνσταντίνος Σπυριδάκις υπήρξε «μια εμβληματική φυσιογνωμία του εκπαιδευτικού, πνευματικού και πολιτιστικού γίνεσθαι της νεότερης Ιστορίας της Κύπρου». Το όνομά του, σημείωσε, συνδέθηκε με την πορεία του Παγκυπρίου Γυμνασίου, ενώ κύρια χαρακτηριστικά του υπήρξαν, ανάμεσα σε άλλα, η ευρυμάθεια, η εργατικότητα, η αγάπη για την Ελλάδα. Στη συνέχεια, ο δρ Λούης αναφέρθηκε στο γεγονός ότι ο Κωνσταντίνος Σπυριδάκις υπήρξε ο ιδρυτής του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, το οποίο «εδώ και δεκαετίες προωθεί, με το ερευνητικό και

συγγραφικό του έργο, την κυπριολογική έρευνα τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό». Ακολούθως, τόνισε τη σημασία της προώθησης των ανθρωπιστικών σπουδών, ενώ σημείωσε ότι η επανέκδοση των «Απάντων» ήταν αναγκαία υποχρέωση. Καταληκτικά, ο Αναπληρωτή Διευθυντή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, ευχαρίστησε όλους τους φορείς και συντελεστές που συνέβαλαν στη διοργάνωση της εκδήλωσης.

Στον χαιρετισμό του ο κ. Σπυριδάκης, ανέφερε αρχικά ότι η κληρονομιά του ονόματος Σπυριδάκι είναι βαριά τόσο για την οικογένεια όσο και για τον εκπαιδευτικό κόσμο της Κύπρου. Στη συνέχεια, σημείωσε ότι η επανέκδοση των «Απάντων» έγινε σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο «Εν Τύποις» με την επιχορήγηση του ΥΠΠΑΝ και ευχαρίστησε γι' αυτό τον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, κ. Πρόδρομο Προδρόμου, τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών δρ.α Κυπριανό Λούη και τον Ανώτερο Ερευνητή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, κ. Νίκο Κουρέα.

Όπως σημείωσε στη συνέχεια, «ο Κωνσταντίνος Σπυριδάκης με καταγωγή από τα Ζαγοροχώρια της Ηπείρου, έγινε γυμνασιάρχης του Παγκυπρίου Γυμνασίου και ο πρώτος Υπουργός Παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας και αγάπησε την Ελλάδα πέραν του εαυτού του». Ακολούθως, αναφέρθηκε στις μεταρρυθμίσεις που υιοθέτησε ο Κωνσταντίνος Σπυριδάκης στον τομέα της εκπαίδευσης. Παράλληλα, τόνισε, ανάμεσα σ' άλλα, ότι ο Κωνσταντίνος Σπυριδάκης κόσμησε τη Λευκωσία με αγάλματα και προτομές από την ελληνική και κυπριακή ιστορία αναφέροντας ενδεικτικά το άγαλμα του Διονυσίου Σολωμού στην ομώνυμη πλατεία, το άγαλμα του Νικόλαου Καταλάνου και την προτομή του Κωστή Παλαμά.

Καταλήγοντας, σημείωσε ότι «η μεγαλύτερη προσφορά του Κωνσταντίνου Σπυριδάκι ως Γυμνασιάρχη του Παγκυπρίου Γυμνασίου και ως εθναρχικού συμβούλου είναι οι αγώνες του για τη διατήρηση της παιδείας επί Αγγλοκρατίας σε ελληνικά χέρια. Η άρνησή του να υπαχθεί η παιδεία παρά τις δελεαστικές προτάσεις στον έλεγχο από την αποικιοκρατία ήταν παροιμιώδης», ανέφερε καταληκτικά ο κ. Σπυριδάκης

Στον χαιρετισμό της η κα Κοκκίνου, Διευθύντρια του Εκδοτικού Οίκου «Εν Τύποις» αναφέρθηκε αρχικά στην προσωπικότητα του αείμνηστου Κωνσταντίνου Σπυριδάκι, ο οποίος, όπως σημείωσε, επηρέασε με καθοριστικό και θετικό τρόπο πολλούς νέους του τόπου μας, που στη συνέχεια διέπρεψαν, αναφέροντας χαρακτηριστικά το παράδειγμα του Βάσου Καραγιώργη. Ακολούθως, η κα Κοκκίνου αναφέρθηκε στην προσπάθεια επανέκδοσης του έργου στην επιτυχία της οποίας συνέβαλαν καθοριστικά ο υιός του αείμνηστου Κωνσταντίνου Σπυριδάκι, κ. Ανδρέας Σπυριδάκης, ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, δρ Κυπριανός Λούης, καθώς και ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομος Προδρόμου.

Στη συνέχεια την έκδοση παρουσίασε ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομος Προδρόμου. Στην ομιλία του ο κύριος Προδρόμου ευχαρίστηκε αρχικά το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών και τις εκδόσεις «Εν Τύποις» για την επανέκδοση του έργου. Ακολούθως, αναφέρθηκε στα βιογραφικά στοιχεία του Κωνσταντίνου Σπυριδάκι, τονίζοντας ότι υπήρξε πολυδιάστατη ιστορική φυσιογνωμία της Κύπρου, η οποία με πνεύμα οξυδερκές και άοκνο σημάδεψε το εκπαιδευτικό γίγνεσθαι της νεότερης Ιστορίας της Κύπρου όσο λίγοι. Ακολούθως, ο Υπουργός αναφέρθηκε στην πολυεπίπεδη δράση του Κωνσταντίνου Σπυριδάκι, παράλληλα με το εκπαιδευτικό του έργο. Ενδεικτικά ανέφερε ότι διετέλεσε μέλος του Εθναρχικού Συμβουλίου και του Γραφείου Εθναρχίας Κύπρου (1948-1960), ενώ με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας διορίστηκε αρχικά πρόεδρος της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης (1960-1965) και στη συνέχεια διετέλεσε πρώτος Υπουργός Παιδείας ως το 1970. Ταυτόχρονα, εξίσου σημαντική υπήρξε και η πνευματική του δράση, καθώς διαδραμάτισε βασικό ρόλο στην ίδρυση και λειτουργία μεγάλου αριθμού επιστημονικών εταιρειών όπως η Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών αλλά και το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών.

Ακολούθως, ο κ. Προδρόμου αναφέρθηκε στην έκδοση, η οποία αποτελείται από τρεις τόμους σε έξι στο σύνολό τους μέρη. Όπως σημείωσε ο Υπουργός Παιδείας, στα τρία μέρη του Τόμου Α' «συγκεντρώνονται επιστημονικά κείμενα

στα οποία εφαρμόζεται από τον Σπυριδάκι η διεισδυτική προσέγγιση της ιστορικοφιλολογικής μεθόδου, την οποία ο συγγραφέας μετέρχεται με αξιοσημείωτη ικανότητα επιχειρηματολογικού λόγου και τεκμηριωτική δεινότητα».

Στόχος των κειμένων, υπογράμμισε ο κ. Προδρόμου είναι να διαφωτίσουν τον Κυπριακό Ελληνισμό γύρω από την Ιστορία και τον Πολιτισμό και επίσης να αναδείξουν την ελληνικότητα που διέπει το νησί. Τα δύο μέρη του Τόμου Β' περιλαμβάνουν μελέτες, διαλέξεις, λόγους και άρθρα ενώ στον Τόμο Γ' δημοσιεύονται λόγοι και άρθρα όπως ο λόγος που εκφώνησε στο Παγκύπριο στις 25 Μαρτίου 1930. Καταληκτικά, όπως ανέφερε ο Υπουργός Παιδείας, «οι επανεκδιδόμενοι τόμοι θα αποτελέσουν σημαντική πηγή άντλησης χρήσιμων στοιχείων για τον μελετητή της Ιστορίας της Κύπρου όχι μόνο της αρχαίας αλλά και της νεότερης, κυρίως της περιόδου μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ως τα μέσα της δεκαετίας του 1970».

Ακολούθως, ο κ. Στέλιος Παπαντωνίου, φιλόλογος, αναφέρθηκε στις αναμνήσεις του από το Παγκύπριο Γυμνάσιο, στο οποίο φοίτησε ως μαθητής και αργότερα υπηρέτησε ως Γυμνασιάρχης. Με τρόπο παραστατικό ο κ. Παπαντωνίου μετέφερε τους ακροατές στο κλίμα της εποχής της δεκαετίας του 1950 και μετά, κάνοντας αναφορά στον χώρο του Παγκυπρίου, στο ανθρώπινο δυναμικό (καθηγητές και μαθητές/μαθήτριες) καθώς και στη φυσιογνωμία του Κωνσταντίνου Σπυριδάκι.

Όπως τόνισε «ο σεβασμός ή το δέος συνοδεύει έως της σήμερον πάντα απόφοιτον του Παγκυπρίου, εισερχόμενον εις το σχολείον. Ομολογώ πως το ίδιον δέος ησθανόμην εισερχόμενος εις το σχολείον και ως διευθυντής αυτού, αντικρύζων την αγίαν Τριάδα και τον περιβάλλοντα χώρο». Συνεχίζοντας τόνισε ότι στο Παγκύπριο υπήρχε «μια πλήρης εκμετάλλευσις του μαθητικού χρόνου και πολλά διέξοδοι, γνώσεων, καλλιτεχνικής εκφράσεως, γύμνασης και κλασσικού αθλητισμού, με το περιοδικόν η «Μαθητική Εστία» να περιλαμβάνει τα έργα των φιλοδόξων ποιητών και πεζογράφων και προπάντων τα αποτελέσματα των διαγωνισμών, του Σεβερείου, του Πουλλείου, λαμπρά ονόματα της εποχής. Δύναται τις να νομίζει πως εν τω Παγκυπρίω σκληρή

πειθαρχία εκράτει. Και όμως, η δημοκρατία ελειτουργεί, με εκλογάς μαθητικών συμβουλίων, και επισκέψεις εις το φοβερόν γραφείον του διευθυντού, αν επρόκειτο περί εκφράσεως παραπόνων διά τινα διδάσκοντα ή διά διδακτέαν ύλην ή δι' οιανδήποτε αδικίαν. Ο μακαριστός Σπυριδάκις ήκουε και εσημείωνε και επελεμβάνετο του παραπόνου». Καταλήγοντας υπογράμμισε ότι η επανέκδοση των «Απάντων» αποτελεί άριστη ευκαιρία να βρούμε και πάλι τα χαμένα θεμέλιά μας και τον προσανατολισμό μας.

Η εκδήλωση έκλεισε με μουσικό πρόγραμμα από ομάδα μαθητών του Μουσικού Σχολείου Λευκωσίας παρουσίασε. Την διεύθυνση ορχήστρας και την ενορχήστρωση των τραγουδιών ανέλαβε ο καθηγητής Μουσικής δρ Χρίστος Σταυρινίδης.